

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-13/21-B

Název	Mateřská škola Brno, Vinařská 4, příspěvková organizace
Sídlo	Vinařská 4, 603 00 Brno
E-mail	vinarska@mskolka.cz
IČ	60555955
Identifikátor	600107213
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ladislava Šilhanová
Zřizovatel	statutární město Brno, městská část Brno - Střed
Místa inspekční činnosti	Vinařská 4, Hlinky 46 a Hlinky 46a, Brno
Termín inspekční činnosti	12. 1. 2021 – 14. 1. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu.

Charakteristika

Mateřská škola Brno, Vinařská 4, příspěvková organizace (dále „MŠ“ nebo „škola“) vykonávala činnost mateřské školy, školní jídelny a školní jídelny-výdejny.

MŠ má dvě pracoviště s celkem sedmi věkově smíšenými třídami a nejvyšším povoleným počtem 169 dětí. Na Vinařské 4 (dále „Vinařská“) jsou tři třídy, Na Hlinkách 46 a 46a (dále „Hlinky“) je po dvou třídách. Pro školní rok 2020/2021 bylo ke vzdělávání přijato 152 dětí, naplněnost MŠ je 90 %. Z celkového počtu přijatých dětí 51 plnilo povinné předškolní vzdělávání, z nich pět dětí mělo odloženou povinnou školní docházku. Jedno dítě se vzdělávalo individuálně, tj. bez pravidelné denní docházky do školy. MŠ vzdělávala dítě se speciálními vzdělávacími potřebami a šest dětí s odlišným mateřským jazykem.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“), která působí na vedoucím pracovním místě patnáct let, stanovila hlavní záměry rozvoje školy, kterými jsou podpora zdravého životního stylu a rozvoj pohybových dovedností a zapracovala je do Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“). Jejich naplňování bylo cíleně začleněno do systému plánování školy jako celku i do plánů jednotlivých tříd. Pozitivem v řízení bylo jasné vymezení základních pravidel chodu školy, stanovení kompetencí a zodpovědnosti jednotlivým pracovníkům, účelná jednání pedagogické rady zaměřená na pedagogickou problematiku a fungující systém předávání informací uvnitř školy i vůči zákonným zástupcům. Otevřený přístup ředitelky k pedagogům přispíval k příjemné, spolupracující pracovní atmosféře ve škole. Nedostatkem bylo, že ředitelka nezavedla v plném rozsahu evaluační systém, dobře nastavený v ŠVP PV. Učitelky hodnotily třídní vzdělávací program z hlediska výsledků vzdělávání, zejména kvalita a efektivita uplatňovaných metod a forem práce byla opomíjena. Výstupy z hodnocení včetně pravidelně prováděné hospitační činnosti měly více popisný charakter a uváděly převážně pozitivní zjištění, neposkytovaly informace o rezervách a slabých místech v činnosti MŠ. Pro zkvalitňování vzdělávacího procesu, profesní růst učitelek a plánování dalšího rozvoje školy byly proto málo účinné. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) ředitelka plánovala a v účasti na vzdělávacích akcích i v sebevzdělávání podporovala všechny pedagožky. Přestože učitelky absolvovaly odborně vedené semináře např. o školní zralosti a problematice vývoje dětí předškolního věku, ne vždy dokázaly získané poznatky při vzdělávání dětí uplatnit. Skutečnost, že DVPP nebylo dostatečně zaměřeno na oblast individualizace a vhodných metod a forem předškolního vzdělávání se nepříznivě promítla do účinnosti pedagogického procesu zejména v oblasti jeho organizace a přípravy nejstarších dětí na vstup do základní školy. Ředitelka podporovala vzájemnou komunikaci, otevřenost i vztahy se zákonnými zástupci dětí. Využívala k tomu zejména vhodně volené společné akce a spolupráci se spolkem přátel školy Mateřinka.

Úzká součinnost se školskými poradenskými zařízeními napomáhala předcházet případné školní neúspěšnosti dětí plnících povinné předškolní vzdělávání a při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami. Aktivní podpora zřizovatele se projevovala zejména v oblasti zkvalitňování podmínek a zajištění bezpečného prostředí pro vzdělávání dětí, a to instalací zabezpečovacího systému na všech pracovištích, průběžnou obnovou vybavení tříd nábytkem a školních zahrad herními prvky. Spolupráce s dalšími partnery např. s Dopravním podnikem města Brna, s Hasiči a Policií ČR obohacovala vzdělávací nabídku MŠ o netradiční aktivity.

Finanční prostředky, se kterými škola hospodařila, jí umožňovaly uskutečňovat předškolní vzdělávání podle platného ŠVP PV. Zapojením do projektu spolufinancovaného

z Evropských strukturálních fondů Šablony I a II škola získala prostředky na posílení v personální oblasti (přijetí školních asistentek), na rozšíření možnosti DVPP v problematice inkluze, čtenářské a matematické gramotnosti, osobního a sociálního rozvoje a na nákup didaktických pomůcek pro děti. Ke zlepšení podmínek vzdělávání škola účelně využívá i získané finanční dary.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání ve všech třídách příznivě ovlivňovalo přívětivé klima, provázené vstřícným přístupem zaměstnanců MŠ k dětem. Složení tříd z dětí různého věku umožňovalo spontánní sociální učení založené na principu přirozené nápodoby. Učitelky komunikovaly s dětmi přátelsky, vlastním jednáním jim byly vzorem správného chování a vedly je ke vzájemnému respektu a ohleduplnosti, čímž podporovaly jejich sociální kompetence. Časté pochvaly a povzbuzování účinně posilovaly jejich sebedůvěru, méně je však vedly k sebehodnocení.

Plánované vzdělávací činnosti v průběhu roku vycházely z jednotně stanovených motivačních témat ŠVP PV s pevně určenými cíli, které všechny třídy každoročně opakovaně využívaly. Třídní plánování, které neobsahovalo individuální cíle, málo zohledňovalo individuální potřeby jednotlivých dětí, jejich možnosti, schopnosti, zkušenosti a zájmy. Méně promyšlená byla také organizace dne. Dopoledne se rozdělovala tradičním způsobem na ranní hry a společnou řízenou činnost po svačině. Spontánní a řízené činnosti sice byly během dne vyvážené, ale méně vzájemně provázané pro větší plynulost vzdělávání. Děti měly dostatek času pro hry, které mohly dle svého zájmu a tempa rozvinout i dokončit. Rozvíjení her a nabídku vzdělávacích činností na Hlinkách omezovalo méně vhodné členění tříd a využití jednotlivých místností pro činnosti dětí. Místnosti sloužící pouze jako stabilní lehárny, děti nemohly využívat pro vzdělávací činnosti, což snižovalo jejich účinnost. Učitelkami cíleně nabízených činností v průběhu her však bylo méně. Zaměřeny byly zejména na individuální práci dítěte, velmi málo na aktivity podporující spolupráci, objevování a experimentování. I když byla patrná snaha učitelek vycházet z dosavadních znalostí a zkušeností dětí, řízené činnosti směřovaly více k motivačnímu tématu než k naplňování zvolených vzdělávacích cílů. Při společně řízené činnosti často převažovalo zprostředkovávání a procvičování poznatků, děti jen odpovídaly na otázky a postupně o činnost ztrácely zájem. Pozitivem bylo, že většina učitelek kladla na děti přiměřené a srozumitelné požadavky.

Přípravě nejstarších dětí na přechod k základnímu vzdělávání učitelky sice věnovaly pozornost, nebyla však dostatečně účinná pro vyrovnávání nerovnoměrností v jejich vývoji. Realizace postrádala diferenciaci podle individuálních potřeb, možností a schopností jednotlivých dětí na základě zjištění z vedené pedagogické diagnostiky. Probíhala v průběhu dne i odpoledne po odpočinku dětí, převážně formou jednotně plněných úkolů na pracovních listech zaměřených na rozvíjení předčtenářské a předmatematické gramotnosti. K bezproblémovému zahájení základního vzdělávání však pozitivně přispívala realizace edukativně stimulačních skupin za přítomnosti zákonných zástupců a nově zavedená logopedické péče rozvíjející komunikaci dětí.

Zdravý vývoj dětí podporoval dostatečně dlouhý pobyt venku a vyvážená skladba jídelníčku s pestrou, každodenní nabídkou ovoce a zeleniny. Pitný režim s volbou nápoje byl zavedený, dětmi dostatečně využíváný. K rozvoji jejich pohybových dovedností a podpoře zdravých životních návyků i postojů přispívaly spontánní i řízené tělovýchovné aktivity. Individuální potřeba spánku a odpočinku dětí nebyla učitelkami vždy zcela respektována. Některé děti zbytečně setrávaly na lůžku, i když nespaly. Naopak velkou

pozornost učitelky věnovaly tomu, zda děti drží správně tužku, lžici a příbor a také kultuře stolování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací výsledky a pokroky dosahované jednotlivými dětmi MŠ průběžně sledovala a zaznamenávala. Zvolený formulář k záznamům obsahoval základní oblasti vývoje dítěte (sebeobsluha, pohybové dovednosti, rozumové a poznávací schopnosti, sociální dovednosti,) a poskytoval informace o dosažené úrovni, a tím i o konkrétních vzdělávacích potřebách jednotlivých dětí. Přesto učitelky nedokázaly zjištění ze záznamů systematicky využívat pro plánování individualizované vzdělávací nabídky. Důsledkem bylo, že nabízené činnosti nebyly mnohdy dostatečně diferencované ani cíleně zaměřené na vyrovnávání nerovnoměrností ve vývoji jednotlivých dětí a vzdělávání bylo méně účinné.

Dosahované výsledky vzdělávání měly požadovanou úroveň. Z chování a projevů mladších dětí bylo zřejmé, že se dobře orientovaly ve školním prostředí, základní sebeobsluhu i vzdělávací činnosti zvládaly přiměřeně svému věku, individuálním možnostem a schopnostem. Starší děti prokazovaly při činnostech znalosti a dovednosti, které odpovídaly základním výstupům předškolního vzdělávání. Pohybově byly obratné, reprodukovaly písničky, uklízely hračky na určené místo, s materiály zacházely zručně. Na velmi dobré úrovni měly rozvinuty základy sociálních a komunikativních kompetencí. Při řešení vzniklých situací byly většinou samostatné, dokázaly organizovat a rozvíjet vlastní aktivity. Při činnostech byly k sobě ohleduplné, přirozeně mezi sebou komunikovaly a vyjadřovaly svoje návrhy. Vstřícně spolupracovaly, uměly si rozdělit role, dohodnout se na postupu a uplatnit dříve získané poznatky. Ve svém jednání byly zodpovědné a respektovaly pravidla správného chování. Požadovanou úroveň měly jejich výsledky v oblasti předčtenářské a předmatematické gramotnosti. Poznávaly některá písmena, dobře se orientovaly v základních matematických a časových pojmech. Uplatňování hygienických a kulturních návyků bylo vzhledem k věku dětí na odpovídající úrovni. Poměrně dobře manipulovaly se lžicí a příborem, dodržovaly správný úchop tužky.

Závěry

Vývoj školy

- V materiální oblasti došlo k částečnému zlepšení, a to instalací zabezpečovacího systému na všech pracovištích, průběžnou obnovou vybavení tříd nábytkem a školních zahrad herními prvky.
- V úrovni pedagogického procesu nebyly zjištěny výrazné změny.

Silné stránky

- Vstřícný přístup pedagogů k dětem vytvářel ve třídách bezpečné psychosociální prostředí pro vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Malé využívání zjištění z pedagogické diagnostiky pro přípravu nabídky vzdělávacích činností zaměřených na vyrovnávání nerovnoměrností ve vývoji dětí snižovalo účinnost cílené podpory dětem, zejména nejstarším, které plnily povinné předškolní vzdělávání.

- Třídní plánování, které neobsahovalo individuální cíle, omezuje uplatňování individualizovaného vzdělávání podle potřeb, možností, schopností a zájmů dětí.
- Uplatňování méně účinných metod a forem práce předškolního vzdělávání.
- Škola plně neuplatňuje evaluační systém (vlastní hodnocení), který si dobře nastavila v ŠVP PV, nezískává podklady potřebné pro další rozvoj školy a zkvalitňování pedagogického procesu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- DVPP zaměřit na oblast pedagogické diagnostiky a jejího využití pro přípravu individualizovaného pojetí předškolního vzdělávání s využitím účinných metod a forem práce.
- Třídní plánování přizpůsobit tak, aby umožňovalo reagovat na věk, možnosti, zájmy a potřeby dětí jednotlivých tříd.
- Diagnostické záznamy o dětech vést průběžně a zjištění z nich důsledně propojovat s třídním plánováním a přípravou individualizované vzdělávací nabídky.
- Účelně využívat všechny prostory na Hlinkách pro zkvalitnění vzdělávání dětí.
- Uplatňovat evaluační systém ve všech oblastech stanovených v ŠVP PV a zjištění využívat pro zkvalitnění činnosti školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace úplné znění k 1. 7. 2009; 090050843/CERM/SMT/034
2. Prodloužení funkčního období pracovního místa ředitelky od 1. 8. 2012, č.j.R7/176
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení – druh školy: Mateřská škola IZO: 060555955, Školní jídelna IZO 103079564, Školní jídelna-výdejna IZO: 171000781, tisk 11. ledna 2021
4. S 1-01 Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2020 ze dne 6. října 2020
5. Z 17-01 Výkaz o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2020 ze dne 3. listopadu 2020
6. Školní řád Mateřské školy č.j. Ms 118/20 účinný od 1. září 2020
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Pár prvních kroků do šesti roků“ č.j. Ms 91/20 platný od 1. září 2020
8. Školní matrika – vzorek
9. Třídní vzdělávací plán včetně evaluace

10. Pracovní plán pro školní rok 2020/2021
11. Pedagogická diagnostika (Vstupní záznam o dítěti, diagnostická kresba, Podrobný přehled o individuálním rozvoji a učení dětí, záznamy z pozorování, Rozvojové plány pro děti s odloženou školní docházkou)
12. Dokumentace k Individuálnímu vzdělávání dětí ve školním roce 2020/2021
13. Kritéria pro přijímání dětí pro školní rok 2020/2021
14. Evaluace (Pololetní a závěrečné hodnocení tříd)
15. Záznamy z provedených kontrol a hospitační činnosti ve školním roce 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021
16. Třídní knihy a přehledy docházky vedené v aktuálním školním roce
17. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v aktuálním školním roce vč. přehledů realizovaného vzdělávání a osvědčení o absolvování seminářů pedagogickými pracovníky
18. Osobní dokumentace všech pedagogických pracovníků v aktuálním školním roce (doklady o dosaženém vzdělání)
19. Dokumentace k finančním podmínkám, poskytování školního stravování a bezpečnosti dětí v době jejich pobytu ve škole

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Jarcová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ivana Jarcová v. r.

Bc. Marcela Havlíčková, školní inspektorka

Bc. Marcela Havlíčková v. r.

Mgr. Marta Milbachrová, školní inspektorka

Mgr. Marta Milbachrová v. r.

Bc. Olga Karmazínová, kontrolní pracovnice

Bc. Olga Karmazínová v. r.

V Brně 28. ledna 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Šilhanová, ředitelka školy

Mgr. Ladislava Šilhanová v. r.

V Brně 18. února 2021